

LÉVAI HIRLAP

Társadalmi-, Szépirodalmi- és Közgazdasági hetilap

Szerkesztőség és kiadóhivatal hová
a lapba szánt kéziratok, hirdetések,
előfizetési díjak küldendők:

LÉVA KAZINCZY-UTCA, 2. SZÁM.

Előfizetési ár:

Egész évre	.....	K. 5.-
Fél évre	.....	2.50
Negyed évre	.....	1.25

Egyes példány 10 fillérrért kapható:
SCHULCZ IGNÁCZ LAPTULAJDONOSNAL.

Nyitttéri közlemények soronként 50 fill.
Hirdetések egyezség szerint.
MEGJELENIK MINDEN SZOMBATON.
Szerkesztőségi telefon szám 24.

A tisztviselő kérdés.

A tisztviselők országos egyesülete vasárnapra nagygyűlésre hívta össze az ország tisztviselőit a fővárosba, hogy a mai elviselhetetlen drágaság okozta bajokra valamelyes orvoslást szerezzenek.

A tisztviselő kérdés nem új keletű minálunk. A tisztviselő kérdés már régen megoldásra vár. A tisztviselők már régen elégedetlenek helyzetükkel, mint máma már ennek az országnak legtöbb lakója s ők is várják bajaik orvoslását, természetesen alkalmaszattól: az államtól.

Az uralomra kerülő pártok nagy kegyesen mindég megígérték a tisztviselőknek helyzetük szanalását, amikor azt kérték. De az ígéretnél — no meg hébe-korba apró morzsák elpotyogtatásánál — többet nem igen tettek a tisztviselőkért, mert minálunk a militáris kiadások olyan nagy mértékben veszik igénybe az állam kasszáját, hogy a kormány nyomorral küzködő munkatársainak nem jut belőle helyzetük javítására. Minálunk a nagyhatalmi pozíció megőrzése mindenkoron előbbre való gondját képezte a kormánynak, nemcsak egy olyan társadalmi osztálynak, mint az állami tisztviselők tarthatatlan helyzetének megjavítása, hanem még ma is előbbre valónak tartja azt az ország népe jólétének emelésénél s biztosításánál, amire pedig a mai válságos viszonyok között kétszeresen is nemcsak gondolni, hanem tenni is kellene valamit a kormánynak. Bizony a köze-

ledő tél már maga is egy háboru, az ország népére nézve ebben a drágaságban, mert hiszen százazrek ekszisztenciája, létalapja forog kockán s másik százazreknek pedig nyugalmát fenyegeti veszedelemmel.

A tisztviselő kérdés bár régen rendezésre vár, mostani formájában azonban csak pár nap előtt alakult ki s vált újból annyira aktuálissá, hogy foglalkozunk vele, mert most nyilvánvalóvá lett, hogy a pénzügyminiszter az állami költségvetésben nem gondoskodott az állami alkalmazottakról, amint azt előzőleg pedig megígérte nekik.

Négy millió korona szerepel ugyan e címen a költségvetésben, de valószínűleg ez az összeg csak a státusok természetesen fejlesztésére fog szolgálni. Mert ugyan miként is vélné a pénzügyminiszter négy millió koronával negyvenezer állami alkalmazott vizsgálatlan helyzetén segíteni?

A tisztviselőknek ez a mostani mozgalma azonban csak oda irányul, hogy legalább drágasági pótlékot, eszközöljön ki a kormánynál. Ez a mozgalom — mindenki kénytelen elismerni — jogos és kérelmük föltétlenül méltánylást érdemel különösen az ilyen időben, amikor mindennek az ára kétszeresére, sőt háromszorosára szökkent föl s amikor a kilátások olyanok, hogy ebben az emelkedésben megállásra még csak számítani sem lehet.

Ausztriában sokkal jobb helyzetük van az állam alkalmazottainak mint minálunk s ott a drágaság sem graszál olyan ijesztő módon mint nálunk,

mert hiszen Magyarország termelésének javával látja el Ausztriát, dacára annak, hogy erre a termésre nekünk magunknak is nagy szükségünk volna, mert ezt a kivittl semmiféle behozatal sem tudja nálunk pótolni; dacára, hogy Ausztriában nincsen olyan drágaság mint itt, az osztrák kormány mégis gondolt tisztviselőire, jobban szíven viseli alkalmazottainak sorsát, válságos időben jobban értékeli munkájukat, mert ime, harminchárom millió koronát irányzott elő költségvetésében az állami alkalmazottak helyzetének javítására.

És ez méltán keserithette el a magyar állam alkalmazottait, akiket mindig mostoha bánásmódban részesített alkalmaztatójuk. Pedig Magyarországon az állami tisztviselő különleges állást tölt be, s elvárja tőle az ország, hogy mint *nem egységes nemzeti államban* méltó képviselője legyen az állami imperiumnak s számít arra is, hogy alkalmazottainak révén a „magyar állameszme“ gondolatából különösen nemzetiségi vidékeken cselekedetek is származzanak. Így tehát már magának az országnak érdeke is megkívánja, hogy alkalmazottai anyagi gondoktól mentesítve végezhesék az ország részére, a magyar állameszmére egyaránt olyan fontos szolgálataikat.

Gondoljon végre a kormány arra, hogyha még sokáig fog elzárkózni a tisztviselők jogos igényeinek kielégítése elől, mivé válhat majd ebben az országban az igazságszolgáltatás, milyen lehet a közigazgatás és milyen lesz majd az a népnevelés, amit a helyzetével elégedetlen, s már nem

KOESTLIN

és

SCHMIDT

TEASÜTEMÉNYEK

Óriási választékban, ugyszintén friss déligyümölcs

Kertész Lajos lüszér és csemege kereskedése Léván.

HORNIMAN

és

POPOV

TEÁK

ANGOL

és

BELFÖLDI

RUMOK

is az anyagiakért, hanem csupán csak a mindennapi tisztességes megélhetésért való örökös küzdelemben álló tisztviselői s tanítói kar fog itt csinaltatni. Mert az ilyen küzdelem elkedvetleníti az embereket, petyhüdté teszi az energiát s a ma még olyan derék, kötelességtudó tisztviselői kart demoralizálhatja, aminek csak maga az ország vallaná kárát. Azt pedig józán essel senki sem akarhatja nálunk, hogy Magyarországon oroszországi rendszert honosítson meg a tisztviselők között az állam képviselőjének, a kormánynak szűkmarkúsága...

Garamvölgyi.

Felvidéki őrszemek.

Az árvamegyei Pokrivács község tótajku lakosságából két évtized nehéz munkájával magyarokat nevelt egy magyar leány. Nem választotta a dolog könnyebb végét, a békeséges nyugodalmat, hanem örökös küzdelemben törekedett kötelességének határait messze tulszárnyaló szorgalommal maga iránt a közbecsületést és tiszteletet megszerezni, állandósítani, hogy hazájának általános dicséretre méltó buzgalmával hasznára lehessen. Ezt a tanítónőt mintaképül lehetne állítani a mi becsületes hazafias barsi tanítóink elé is. A tanítónő magyaros oktatásait a vezetése alatt felnőt, ma már családot alapított volt tanítványai is örömmel hallgatják vasárnap délutánonként a pokrivács elemi iskola sötét, dűledező, dohos levegőjű tantermében. Megkedvelték az iskolát; szívesebben mennek ide, mint a kocsmába. Ez a nemzedék nem iszik pálinkát, hanem tanul és dolgozik. A volt tanítványok közül némelyek már gyer-

meikkel jelennek meg a vasárnapi oktatásokon. A tanítónő figyelmét semmisen kerülte el; nemcsak betűvetésre, hanem minden jóra, hasznosra kioktatta a tanítványait. Bizonyára maga is folyton tanult, olvasott és közkincsé tette, amit tudott.

Ma már a pokrivácsi kertekben kora tavasszal virulnak a rózsák; a gyümölcsök virágának edes illata tölti be a tauu levegőt, barázdailegető lépked a friss szán-táson, zümmögő méhek gyűjtik az illatos mézet, esténként a pásztor fiu tulinkója magyar dallal kíséri haza a jöltartott nyájakat. Ebben a faluban mindenük van az embereknek, állataikat, terményeiket, ha a szükség, vagy a célszerűség ugy hozzá magával — pénzre váltják, gazdálkodni is megtanultak.

Ezt az eredményt egy derék tanítónő produkálta, aki husz esztendőn át becsületes őrszem volt a magyar kultúra és nemzetgazdaság terén. Közhasznú tevékenységének elismerésül nem kapott még egy csupasz érdemkeresztet sem, sőt — ott befejezvéen misszióját — egy nyugalmasabb pozícióra sem tudott eddig szert tenni.

Azt hiszem, hogy ha keresnők, több ilyen, az ismeretlenség homályában élő őrszemet is tudnánk felfedezni az ország felvidéki határán sulyos anyagi és társadalmi viszonyok között küzdve a magyar kultúráért, és gazdasági fejlődésért. Névtelen hősök ezek mind, akiknek nagy munkájukban nincs más segítségük, mint a meggyőződésed párosult akarat, erős lelkük, szilárd jellemük. Sokszor olvastunk elmékedéseket a magyarság felszívó képességéről, és mindig reménytel tekintettünk a jövőbe, valahányszor a népszámlálás adatai ezt bármilyen csekély mértékben igazolni látszottak. Az a két-három százaléknál is följény, mely hazánkban a nemzetiségek felett a magyarság túlsúlyát jelenti, hosszas munkával nagy áldozatok árán volt megszereshető.

Most, midőn kulturával akarjuk ezt az országot magyarrá és gazdaggá tenni, kétszeresen fontos tudni, melyek volnának azok a szervek, amikhez nyulni kell, hogy ebbeli célunkat elérhessük. A huszadik század a szervezkedés, az erők egyesülésének a kora. A nagyok, a kicsinyek egyaránt arra törekednek, hogy nagyobbak, erősebbek legyenek, mert csak egyesüléssel érhetik el azt a biztonságot, amelyre az embernek a tulkapások ellen szüksége van. Igyekezzünk tehát minél több olyan szervezetet létesíteni, amelyet a gazdasági kultúra szolgálatában tarthatunk, mert az ezekben kiforrott értelmű egyedül alkalmazmasak arra, hogy tért hódítsanak az emberek közt az érintkezés által a gazdasági fejlődés útjának. Apostolokra van szükség, akik tanítsák, oktassák a tudatlant, mint a pokrivácsi tanítónő, hogy a tétovázó tömeg ráismerjen saját sebeire, amelyek orvoslása a nemzeti lét kérdése is. Ébresztgetni kell az országot, és ha jóakarattal fognak hozzá a munkához, könnyű lesz találni őrszemeket, akik a kulturával újra meghódíthatják ezt az országot.

HIREK.

— **Városi közgyűlés.** A legutóbb tartott közgyűlés után már mindenki azt hitte, hogy a Vigadó ügye végre-valahára a befejezéshez ért. Annál meglepőbbek az ujabban beállott komplikációk, melyek ennek az ügynek végleges befejezését most megint elodázták. Ugyanis a város, amint azt a polgármester a csütörtöki közgyűlésen bejelentette, annakidejében, vagyis november elsején elfelejtette Lang kávésnak a bérletet felmondani s Lang, a november másodikán történt felmondást a szerződés idevágó pontjára való hivatkozással, mint elkövetett,

TÁRCZA

Mulandóság.

— **Edvard Mörke.** —

Fenyőszál zöldel arra
Vaj' hol? az erdőn,
És rózsát, ki tudja,
Hogy merre földön?
Ezek kerülnek majd
— Csak szállj magadba —
Bús-borongós dísznek
A sírodra.

Két fekete mén legelt
Ott kint a réten,
S most mennek haza fűrgé
S víg szökdeléssel.
Majd lépésben mennek koporsóddal
Tán előbb is, mint hogy
A patkójuk
Lehull, amely most úgy
Ragogy rojtjuk.

Németből

SEBŐK JÁNOS.

Erzsike levele.

Irtá: **Dánielné Lengyel Laura.**

A papa, mikor a reggeli postát átvette egy csodálatos levelezőlapot talált a tálcán. Bár sietős dolga volt, mégis nagy érdeklődéssel vette kezébe és betűzni kezdte az írást, ami nem volt éppen könnyű dolog.

Sajátságos játéka a véletlennek, hogy míg annyi rendes írásu címzéssel ellátott levél elvész, addig ez a tintapecsétetes, óriási otromba betűkkel irt levelezőlap eljutott rendeltetési helyére. A cím különben elég körülményes volt és szólott ekképp:

Hamvay Erzsikének szeretettel küldi

Zoli Szolnokról

más ne olvassa, mert titok!

Szigetre

Szégynel vallom be, hogy Erzsike papája nem viseltett elég diszkrécióval öt éves leánya leveleivel szemben, mert a határozott utasítás dacára, hogy a levél titok s így más ne olvassa, minden bizonyság nélkül megfordította az óriási tintapecsétetekkel ellátott levelezőlapot és olvasni kezdte. Néhol betű ki volt törölve, másutt egy szó tintával volt leöntve. A levél írása közben Zoli valami ragadó cukrot ehetett, mert a papír a papa ujjaihoz ragadt.

A papa igen komoly ember volt, de a levél olvasása után oly hangos kacagásra

fakadt, hogy a mama kíváncsian rontott be az irodába.

Mi az? Mit nevezts?

A papa nem tudott szóhoz jutni a kacsagástól és szó nélkül nyújtotta át a mamának a levelezőlapot. A mama kissé gyanusan, habozva nézett a tintapecsétetes papírra. Csak miután meggyőződött, hogy már megszáradt és így kezeit semmi veszedelem nem fenyegeti, nyult a kétes tisztaságú levelezőlapért és olvasni kezdte.

„Kedves Erzsike! Én szerencsésen megérkeztem és jól vagyok remélem te is jól vagy. Ne felejtse el amit mondtam neked hogy ha nagy leszek te leszel az én feleségem. Most még azt is megírom hogyha nagy leszek cukros boltom lesz. Te is ott leszel velem a boltban és anyi cukrot eszel mint én. A gyerekeket elküldjük iskolába mi meg egész nap játszunk. De ezt ne mond el senkinek mert ez mind titok. Tisztellek és csókollak és maradok szerető unokád Zoli.”

Zoli a nyolcéves Zoli eddig csak a nagymamának irt levelet, azaz már két újév napján kívánt minden jókat. A szerelmi levelezésben még nem volt elég nagy gyakorlottsága s így Erzsikének is úgy írta alá a levelet mint a nagymamának szokta: szerető unokád. Ez azonban senkit sem jogosít fel arra hogy Zoli érzelmeinek igazságában vagy őszinteségében kételkedjék. Zoli sze-

már nem fogadta el s most ahoz tartja magát, hogy a szerződés szerint joga van a bérletben még egy évig megmaradni. Mire a polgármester közjegyzőileg mondatott fel Langnak és egyidejűleg a járásbírósnál pert indított ellene s a felmondásnál mulasztást tevő Baker Árpád városi számvevő ellen pedig hivatalból, fegyelmi eljárást indított. De fegyelmet kértek maguk ellen Bódogh Lajos polgármester és dr. Mocsy Ába tanácsnok is. A közgyűlés névszerűen titkos szavazással 36 szavazattal 4 ellenében a polgármester ellen a fegyelmet elrendelte, azonban Mocsy tanácsnok ellen nem.

Ennek a dolognak a befolyása, hogy Langnak a város nem mondott fel kellő időben, a Fertikó és a város közötti ügyre abban nyilvánul meg, hogy Fertikó most nem hajlandó elfogadni a város által kiállított szerződést, mivel annak egyik pontja azt tartalmazza, hogyha Lang bérlő a kellő időben nem teljesített felmondás következtében még egy évig a bérletben is maradna, Fertikó ezért a várostól kárpótlást nem igényelhet.

Ebben az ügyben most az a legérdekebb, hogy a város bepörölte Langot. Ugyan miért? Azért mert ragaszkodik a szerződéshez? A város, ha már megtörtént az, hogy a vezetőség elkövette ezt a mulasztást, a pereskedés helyett keresné inkább a békés kibontakozás útját, az ódiomot pedig viseljék el azok, akik elkövezték a hibát! Ez a dolog legegyszerűbb megoldása.

— **Kinevezés.** A földművelésügyi miniszter Bogner Gyula m. kir. állatorvost Léván, a X. fizetési osztályból a IX. fizetési osztályba kinevezte.

— **Tisztújító közgyűlés.** A lévai izr. nőegylet folyó hó 19-én a kitközség tanácstermében tisztújító közgyűlést tart. A választási elnök Frommer Mórné.

— **Uj körjegyző.** Faközvevényen a mult napokban volt a körjegyzőválasztás, amely alkalommal az öt pályázó közül Gílinger Sándor helyettes-jegyző, volt csiffári segédjegyző lett megválasztva.

— **Állításkötelesek felhívása.** A rendőrkapitány e héten felhívást bocsájtott ki, hogy az 1889,—90 és —91 korbéli állításkötelesek egy a helybeliek mint az itt tartózkodó idegenek, a rendőrkapitányi hivatalban büntetés terhe alatt november 20-ig, legkésőbb azonban november végéig jelentkezzenek.

— **Templomszentelés.** Az alsószecsei református egyház átrenovált templomát e hó 19-én szenteli fel.

— **Vadászatok Kistapolcsányban.** Beavatott forrásból eredő hírek szerint a jövő hónapban a kistapolcsányi pagonyokban nagy vadászatot rendez József főherceg, melyen részt fog venni Henrik porosz herceg is.

— **A sörárak emelése.** Nem rég adtunk hírt arról, hogy a külföldi sörgyárak főlemelték gyártmányaiknak árát, a külföldi példát most követik nálunk is, mert úgy a főváros mint a vidéki sörözők elhatározták, hogy sörgyártmányaik árait f. é. november hó 15-ével általánosan fől-emelik és pedig a hordósór árát hektoliterenkint 2 korona 40 fillérrel, a palacksór árát palackonkint 2 fillérrel.

— **A legislegjobb lövő.** Egy lévavidéki faluban sokat beszélnek most egy vadászról, aki a tömeg-lövésben valóságos rekordot ért el. Ugyanis a héten vadászatot tartottak a jelzett helyen, amelyre sok vadász sereglett össze messzeföldről. A sok vadász között volt persze jó lövő, jobb lövő és legjobb lövő is, de mindezeket a fokozatokat felülhaladta az a vadász, aki

egy lövésre egy szarvast, három hajtót és egy körjegyzőt lőtt. Erről beszélnek most olyan sokat abban a bizonyos faluban!

— **Vitriolos merénylet.** E hó 4-én este Kátay János helybeli kocsifényező a Tenenbaum vendéglőben az asztalánál többször kellemetlenkedő Matlák Lajos ezüstművest az ajtón kilökte. Később mikor Kátay a vendéglőből kiment Matlák megleszte őt s egy üvegből vitriollal leöntötte. Kátay arcát a vitriol súlyosan összeégette és bal szeme is megsérült. Matlák az eset után elmenekült. A rendőrség a bűnvádi eljárást a merénylet ellen megindította. — Matlák Lajos csütörtökön jelentést tett a rendőrségen, hogy a felesége, akivel állandó civódásban él, egy baltával fejbeütötte miáltal súlyos sérülést szenvedett.

— **A Bioskop szombat és vasárnap este folytatja sorozatos előadásait a színház teremben.** A válogatott képek közül kiemelendők az Aranyások Californiában és Az utolsó dal, érdekes színezett képek. Vasárnap délután gyermekelőadás lesz, mérsékelt hangokkal.

— **Miért drágább a káposzta?** Ebben az esztendőben megkészeződött a káposztának az ára is. Azt már megirtuk, hogy a lévavidéki káposztatermelőktől a Felvidékre szállítják a káposztát. Most pedig azt írják Pozsonyból, hogy ott egy pénzintézet támogatásával a Morva- és Vág völgy káposztatermelői kivitelitársaságot alapítottak, melynek célja e kitünő és kedvelt magyar terméket rendszeresen exportálni, különösen Németországba. A kivitel szövénnyasam eddig is mogvott, de a közös üzletvitel folytán teljes waggonrakományokba való feladás és a rendeltetési állomásoknak rendszeres besorozása vált lehetségessé. A fejes káposztja exportja már hetek előtt kezdetét vette. Itt van a legegyszerűbb megoldása, hogy miért lett drágább a káposzta. A jóhírű vágmelléki káposztát már külföldre is szállítják még pedig nagyonban, mint annyi más termékét a

rette Erzsikét nyolc éves szívének ifjúi hevével, de még a formákkal és külsőségekkel nem volt egészen tisztában.

A „viszony” úgy kezdődött, hogy Zoli és mamája lejöttek Erzsikékhez nyaralni. Etől kezdve a két gyermek mindig együtt játszott, verekedett vagy veszekedett, mert fájdalom, Zoli nem volt tisztában a lovasgasság törvényeivel. A gyöngye nem iránti tisztelete nem akadályozta meg abban, hogy Erzsikét néha-néha jól meg ne verje.

Ily csekélységek azonban nem akadályoznak meg két szerető szívet az egymáshoz való közeledésben. Zoli mint karakteres férfihöz illik, nem is csinált titkot érzelmeiből; a mikor egyszer a vendégek megkérdezték tőle ki a legszebb kis lány Szigeten, minden habozás nélkül kimondta, hogy Hamvay Erzsike.

Sajnálattal kell Erzsike jelleméről és magaviseletéről megemlékezni, mert a helyett hogy elpirult volna és szemérmesen lesútné szeméit mint ilyenkor egy jövevényes kisasszony teszi — felállt helyéről odament Zolihoz, átkarolta két kis gömbölyű karjával a nyakát és azt mondta:

— Te meg a legszebb kis fiu vagy az egész világon!

Ez bizony csuf és illetlen dolog volt, de megtörtént. A két gyermek különben e naptól fogva még többet veszekedett. Zoli nem olvasta még ama bizonyos

„nagyvilági hölgy” illemlőnyét, hol alapos és megszívlelendő oktatásokat nyert volna, hogy kell egy jövevényes vőlegénynek menyasszonyával szemben viselkedni. Csakis hiányzó műveltségének róhatni fel, hogy néha meghuzgálta az Erzsike haját, majd igazságtalan szeszélylyel kijelentette, hogy „Nem játszom veled mert lány vagy.” Szeptember elején Zoli mamája pakolni kezdett. A két gyermek egész nap nagyon szomorú volt. A bucsuzás pillanatában Erzsike halavány volt mint egy 18 éves hölgy szokott lenni ilyen esetben. Zoli pedig egy cseppet sem viselte magát férfian. Rémséges ordítást vitt véghez és alig bírták a kocsi tuszkolni.

A papa kikísérte a vendégeket, a mama kávéval tett elé.

— Nem kell — mondta Erzsike szomorú fáradt hangon.

— Ugyan miért nem kell? — csodálkozott a mama.

— Nem vagyok éhes.

— Nem vagy éhes? Máskor kétszer is kérsz. Csak nincs talán valami bajod? Nem fáj valami Erzsike? Mutasd csak a torkod?

— Erzsike pedig egész komolyan felelt.

— Nem a torkom fáj, hanem a szívem.

A mama elcagagta magát, de amint a kis lány halvány arcát nézte, neki is összeszorult a szíve. Talán arra gondolt

hogy milyen baj lesz az ha ez a kis lánya később évek múlva valakinek a távozása után érzi azt, amit most az ártatlanság nyíltágával kimond: fáj a szívem.

Azóta nyolc nap telt el és megérkezett a Zoli levelezőlapja, melyben biztosítja menyasszonyát változatlan érzelmeiről és egyuttal kellemes csabító képeket rajzol neki a jövőről. Zoli nem ismert boldogabb embert egy boltosnál, aki cukrot árul; nem csodálhatjuk tehát ha ambíciója volt egy cukrosbolt és Erzsikét is ezzel biztatta.

Mikor Erzsike déiben hazajött az óvóból, a mama ezzel fogadta.

Levél jött Zolitól, neked írta.

Erzsike elkapta a levelezőlapot és rög-tön kis köténye zsebébe dugta.

— Add ide, hadd olvassam el neked, mi van benne — szölet a mama, de Erzsike megrázta a fejét.

— Nem mama, azt neked nem lehet olvasni. Zoli azt mondta neked, hogy amit ő fog írni az titok. Senkinek sem szabad látni, csak neked.

A mama nem mondta meg Erzsikének, hogy ő már látta és olvasta a levelezőlapot, a papa is olvasta, sőt rajtuk kívül olvasta még Mari is, a dada is. Az asszonyi lélek finom tapintatával érezte, hogy ez fájna a kis lánynak, a helyett azonban azt mondta:

— Hát ki olvassa el neked a Zoli levélét?

magyar földnek. Bizony ez teszi a drágaságot...

— **Lövöldöző lótolvajok.** Vámosladányban mintha csak a régi, híres pandurvilág vakmerő lótolvajai kezdték volna meg újból munkájukat, mert október 30-án egy éjszaka négy lovat loptak el a faluban. A négy ló dr. Kmoskó Béla lévai ügyvéd tulajdona volt, de kettő belőlük utközben nagyony makrancoskodott, így azokat Varsányban a tolvajok elhagyták, ahol a csendőrök rájuk akadtak. De egy 800 korona értékű sötét pej kanca és egy 250 koronás pej csikónak azonban nyoma veszett. Azon az éjszaka Taliga Lajosnál is próbálkoztak a tolvajok lovat lopni, de Taligának Karafa János nevű szolgálja megzavarta őket, amiért kétszer rá is lőttek. A szolgát súlyos sérüléseivel most a lévai kórházban ápolják. A lovakhoz persze kocsi is kellett, hát ezt is lopták. Ellopták Dálnoki Sándornak 130 koronás kocsiját s ki tudja, azóta merre kocsikáznak már rajta. Bár a csendőrség a legerélyesebben fogott hozzá azonnal a nyomozáshoz, de eddig még eredménytelen a munkája.

Körmöcbánya eladja Stubnyafürdőt. Körmöcbánya főbányaváros e héten közhírré tette, hogy Stubnyafürdő gyógytelepét 1912. évi november elsejétől kezdődőleg 15, 20 évre, esetleg hosszabb időre bérebe, avagy eladni is hajlandó. Eladás esetén a fürdő megállapított becsára hatszázezer korona. Az ajánlatok folyó évi december 31-ig a város polgármesterénél benyújtandók.

— **Mulatság.** A lévai keresztény munkás egyesület november 26-án, saját helyiségében — mely a Barsi utcában van — zártkörű Katalin-bált rendez.

— **A gazdasági egyesület műtrágyagyár alapítása.** A bars megyei gazdasági egyesület legutóbbi gyűlésén elhatározta, hogy a gazdaközönség bevonásával, részvénytársasági alapon műtrágyagyárat állít fel. Az egyesület ebben az ügyben megkereste a szomszéd vármegyék gazdasági egyesületeit

is, hogy ezt az eszmét támogassák és segítsék elő annak megvalósulását. Amint értesülünk, az egyesület ezt a gyárát Érsekújváron vagy Pozsonyban tervezni felállítani, de az előbbi város komolyabban van kombinációba véve, mert vasuti összeköttetése jobban megfelelnek a felállítandó gyár céljainak. Az egyesületet tervében az a cél vezeti, hogy mivel ma már a gazdaság közönség, gazdaságában fokozottabb mérvben használ műtrágyát, azért beszerzését a kartellekkel szemben a gazdáknak megkönnyítse, így tehát a terv méltó a gazdák pártolására. Azt azonban talán mondanunk is felesleges, hogy mi jobb szeretnők, ha ez a gyár Bars megyében volna létesíthető.

Dr. Leube német orvos-tanár írja: A klinikámon szerzett tapasztalatok szerint a természetes **Ferenc József-ke-serüvíz** biztos székelést okoz és semmiféle kelettelenséggel nem jár. Még oly esetekben is, amikor ingerlékeny belek mellett használták, a Ferenc József-víz fájdalommentesülést okoz. — **Kapható** gyógytárakban és fűszerkereskedésekben. A Szétküldési Igazgatóság Budapesten.

— **A libamáj kivételnek** — melyben a lévai piac tekintélyes szerepet játszik — hazánkban eddig még nem volt központja, a párisi csemegekereskedők Bécs közvetítésével szerezték meg a magyar libamáját. Most azonban elhatározták, hogy egyenesen Budapestről szerzik be szükségleteiket, így tehát a libamáj-kivételben sikerült a bécsi közvetítő piacot megszüntetni. De mikor fog ez sikerülni a többi másban is?

— **Rabolják a cigányok.** A nagysáori cigányok megint hallatnak magukról, ez a népség ott az országot mentén csak nem respektálja a tisztességes társadalomnak az enyém és tied közti viszonyról alkotott fel-

fogását és lop, rabol ha szerét ejtheti. Egy csomó cigányt e hó 6-án tartóztattak le a csendőrök s kisérték őket az aranyosmaróti ügyészhez, mert október 16-án megtámadták Veszeli Eleonóra németprónai város asszonyt, aki kocsján este hét óra körül haladt el a sáori cigányfalvól előtt s a kocsján levő árut nagyrésztben ellopták. A megtámadott asszony revolveréből a cigányok közé lőtt, mire a cigányok közpórral feleltek, úgy, hogy a szegény asszony kénytelen volt lovainak gyorsaságára bízni életét és elhajtani előlük. Azt szeretnénk tudni, hogy miért kérik abban a veszedelmes faluban a csendőrök felállítását, amely féken tartaná azt a garázdá népséget, amely állandó veszélyeztetője ott a közbiztonságnak. Ezt ma már nem volna szabad túrni.

— **Magyarország Cimeres Könyve.** Ebben a hónapban egy hatalmas, (15 kötetes) történelmi munka első füzetje jelenik meg, melyet Alapi Gyula dr. Komáromvármegye levéltárosa, Dongó Gyárfás Géza Zemplén vármegye levéltárosa, Gorzó Bertalan Szatmárvármegye levéltárosa, Magasházy Béla dr. Borsodvármegye levéltárosa, Osváth Lajos Biharvármegye levéltárosa, Pálmai József Marosvásárhelyi család-történetirő, Pethes Kálmán Szolnok-Dobokavármegye levéltárosa és Romhányi János Nyitra vármegye levéltárosa szerkesztették és kiadták. A műhöz Andrassy Gyula gróf irt bevezetést Ebben a munkában a levéltárosok havi füzetekben adják ki hivatali gondviselésükre bízott hazai cimereknek, lehetőségig teljes gyűjteményét. Eddig huszonöt-ezer cimer van együtt a gyűjteményben. Mindmennyi: hazánk régmúltjának s folyó-jelenének ékes koszorúja. Nemzet családunk nemes közönsége királyi diszben, cimereiben. Benne lesznek ebben a könyvben, s már annak első füzetében, legelő is Magyarország nagycimere s a vármegyék cimerei. Ezek mind teljes színű (kromolitográfált) kiállításban. Ezek után következnek a főnemesi és köznemesi családi cimerek, szoros ABC-sorrendben; ezek sorozatában a nemes egyházak, egyházi testületek, városok és községek cimerei, mindenik a maga helyén az ABC sorrendjében. Egy-egy füzetben, tizenhat táblázaton, 144 cimer. Így a Magyarország Cimeres Könyvének I-XV. kötetében 25,000 cimer (ide értve a címer-bővítés, címer-egyesítés, címer-újítás eseteit is) fog elhelyezkedni. Az I-XV kötetben A-Z az egész magyar nobilis közönség. Látnivaló tehát, hogy Magyarország Cimeres Könyve hazánk egy élő, mint kihalt magyar nemes közönségének teljes hiteles Almanachja is lesz! Előfizetések a Miskolczi Agrár-Bank Részvénytársasághoz intézendők. Egy évfolyam, 12 füzet, ára 50 K., a mely összeg 4 egyenlő és előzetesen beküldendő 12 K. 50 fill. részletben is fizethető. Kivételesen az első füzet külön is megrendelhető. Ennek előfizetési ára 5 K.

— **Tények biznnyitanak!** A Benkő Bank r. t. eddigi nagy sikereiről mi beszélhetne világosabban, mint a rövid idő alatt kifizetett nagy nyerevények hosszu láncolata! Csak eddig már egy 602.000, egy 200.000, két 100.000, egy 90.000, egy 88.000, egy 70.000, három 60.000, öt 50.000, négy 40.000, öt 30.000, stb. stb. nagy nyerevényeket fizettek ki. Ne mulassza el tehát senki, aki nyerni akar, sorjegyvet a már folyó hó 16-án kezdődő új osztálysorsjátéka azonnal Benkő Bank r. t. Budapest, Andrassy ut 60 megrendelni, mert Benkő sorsjegye Bankól

Én magam fogom elolvasni — felelt hártározottan.

— De hiszen te még nem tudsz olvasni — mondja a mama.

— Megfogok tanulni olvasni — s olyan energikusan csengett a gyermek hangja — de a Zoli levelét nem szabad másnak olvasni, mert az titok.

E naptól kezdve Erzsike elhanyagolta bábuait és olvasni tanult; a dada tanította, mikor ráért. A szülőket valósággal megdöbbentette az a lázas szorgalom, ez a kitarás, amelylyel a gyermek tanult. Ha a dadának nem volt ideje vele bibelődni, Erzsike sírásra fakadt és a papa bosszusán kérdezte:

— Mi lette ezt a gyermeket?

— A dada nem akar tanítani — és Erzsike olyan keservesen sírt, hogy a papa ölébe vette és így beszélt neki:

— Legyen eszed kis lányom. Majd megtanulod az iskolában, eredj most játszani.

— De én olvasni akarok tudni, a Zoli levelét akarom olvasni — sírt tovább Erzsike.

— Vigye el az ördög azt a levelet — tört ki a papa, — majd elolvasom én neked.

— Nem lehet papa — és Erzsike olyan gyönyörűen elpirult mint egy nagy leány. Azt csak nekem szabad elolvasni, mert az titok.

A papa megcsodálta a fejét és aztán mit tehetett? Leült Erzsike mellé és tanította a dada helyett olvasni ő. Tavaszra Erzsike gyönyörűen olvasott. Valami nagy szerűen illelték a szavak pici szájába. Valóságos csoda volt hallgatni és ezt nem én állítom, hanem szavahihető és teljesen elfogulatlan tanuk, mint a mama, papa, Biri, Mari és a dada. A kevéssé összefüggő szavak hogy „rini, irni, néni” továbbá ama böles és megcáfolhatatlan igazság hogy „Annát Ninának is hívják” és Náci férfinév” valami csodaszép és érdekes dolgokká váltak ha Erzsike ajkáról hallotta az ember. Szegény Erzsike olyan jól tudott olvasni és olyan boldogtalan volt! Az a-b-c szép kerek formás betűit ismerte mind. De hajh e szép csinos betűk és a Zoli pecsétes otromba betűi közt olyan nagy a különbség. Erzsike majdnem kívülről tudta az egész a-b-c-t és a Zoli leveléből még egy betűt sem tudott elolvasni.

De azért nem adja oda másnak. Nappal ott őrzi zsebében, éjszaka féltékenyen dugja párnája alá. Őrzi szemérmesen féltékeny gondnal, az első szerelmes levelét, melyet, még el sem tudott olvasni, melynek még tartalmát sem ismeri.

— **Elfüstölt milliók.** A dohányjövédéki igazgatóság most tette köze a dohányzásnak január elsejétől augusztus végéig terjedő statisztikáját. Ebből megtudhattuk, hogy a pénzügyminiszter igen jó üzletet csinált az államkincstárnak amikor felemelte a dohányárak árát, mert ha a trafikok bevételére az áremelés után némileg csökkent is, nem csökkent azonban a fogyasztás, mert az emberek azokat a szivarokat szívták, melyeket a drágítás hírére bevásároltak maguknak. És most, hogy a dohányzóknak a készlet-ik elfogytak, az államkincstár bevételére is emelkedett, ami azt mutatja, hogy az emberek csak nem szoktak le a füstölésről, ha drágább is a füstölőni való, dacára, hogy kezdetben sokan erősen fogadkoztak erre. Az államkincstár bevételére az általános forgalomban levő ügymányok után 68,688.414 K., a belföldi különlegességek után 9,324.689 K., a külföldi különlegességek után pedig 1,965.250 K., volt. A szivarok fogyasztása 2,5% esett, míg a cigarettáké 2,7% emelkedett ez alatt az idő alatt.

— **Külkereskedelmi forgalmunk:** A központi statisztikai hivatal kedden tette közzé a magyar szent korona országainak f. évi szeptember havi külkereskedelmi forgalmára vonatkozó adatokat. Ezen adatok szerint behozatalunk értéke az előző évi 1293.8 millió koronával szemben ez év január—szeptember havában 1419.5 millió koronát ért el s ebből 1037.7 millió korona Ausztriából való behozatalunkra esik. Kivitelünk értéke a múlt évi 1175.6 millió koronával szemben a f. év első kilenc hónapjában 1165.1 millió koronát tett, mely összeghez Auszria 869.6 millió koronával járult. Az 1911. év első kilenc hónapjában árumértékünk összesen 254.4 millió korona, Ausztriával szemben pedig 168.1 millió korona behozatali többletet tüntet fel.

— **Gyermek a nagyváros fertőjében.** Ezrekre megy azoknak az elhagyott gyermekeknek a száma, akik barlanglakásokban földalati lyukakban zülött bűnösök társaságában élnek. Róluk ír roppant érdekes tizképes cikket a „Képes Hét” a legötletesebb és tartalmasabb magyar képes újság, amely ötven aktuális képen kívül Szomaházy István kitűnő regényét a Bacaratot, Arzéne Lupin izgalmas kalandjait, Krudy Gyula, Zsoldos Benő, Jean Reibrach, Nemeskéri Kiss József, Anonymus érdekes novelláit és roppant sok olvasni valót közöl. Előfizetési ára negyedévre 2 kor. 70 fill. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, V. ker., Alkotmány- u. 18.

— **Anyakönyvi bejegyzések. Születések:** Adamecz József Szilaj Mária; Margit; Ferdencs József Koponyics Erzsébet; József; Sztójkov Fülöp Fesztbaum Albinia; Mária; Baumgarten Fülöp Goldstein Teréz. György; Rácz János Rácz Ágnes; András; Ovári József Dénes Mária; Ilona; **Halálozások:** Kaszaniczky Ottóné Paksy Emilia 52 éves szervi szívbj. öz. Janesz Mártonné Tabermann Franciska 40 éves szervi szívbj. Veres Lenke 10 éves aghyártya gyuladás.

NYILT-TÉR.)*

Nyilatkozat.

Alulírott kijelentem, hogy én ifj. Galambos István urat indokolatlanul sértettem

*) É rovat alatt közlöttekért felelősséget nem vállal a szerkesztőség.

meg, azért tőle így a bíróság előtt, mint a nyilvánosság előtt is bocsánatot kérek.

Léva, 1911. november 6-án.

id. Koncz István.

Terménypiac árak a szerdai hetivasárról

Buza	22.—	22 20 K
Árpa	17.—	18.— K
Rozs	20.—	—
Zab	19.—	19.20 K
Bab	26.—	— K
Tengeri	18.—	19.— K

Árak métermázsánként értendőek.

Szerkesztésért a lapkiadótulajdonos felelős.

Elutazás miatt egy mahagoni hálószoba berendezés azonnal eladó. Bővebbet a kiadóhiv.

Báti utca I sz. alatt üzlet-helyiség azonnal kiadó, esetleg egész új üzletberendezés is eladó bővebbet a kiadóhivatal.

Lakás külön udvarral mely 2 szoba és mellékhelyiségből áll azonnal kiadó. Bővebbet a kiadóhivatal.

**Most érkeztek olcsó és elegáns
levélpapír ujdonságok!**

Kiváló minőségű levélpapírok rendkívül olcsó árak mellett kerülnek eladásra.

Levélpapírok vételkényszer nélkül megtekinthetők

Schulecz Ignác

papíráruházában, Léva Kazinczy-utca 2.

**Életbiztosító Részvénytársaság
agilis képviselőt**

keres e város és környéke részére. Ajánlatok „Wolf Artur nyomdajelölt tulajdonos Beszterezebánya” címre küldendőek továbbítás véget.

Porosz köszén, koks, bükhasábot ölenkint és vaggonkint, felvágott fát a legolcsóbban szállít helyben és vidékre:

Ifj. Kovácsik János

Léva, Szepessy-utca 8.

„Mi-i-t? — Papa megengedett! Hiaz, valódi JACOBI-féle Antinicotin-cigaretta hüvelyek fadohozban!

Csak a Jacobi jeltéssel valódi

Alkalmi vétel.

Raktárom túlhalmozása miatt a legujabb ruhakelmék,
mosóbarcheud és flanellok nálam leszállított árban

kaphatók,
Holzmann Bódog divatárúházában
a „Városi-vigadó“ palotában.

(Ezelőtt 22 évig Frommer-féle házban volt, mely üzlethelyiség kiadó.)

Használjunk
KABINA-féle!
Viasz
szinszappant

Mosáshoz a legjobb, legtakarékosabb
egyszeri átdörzsölése ezzel, felér más
szappannal való 3-szoros átdörzsölés-
észel.

Tisztaságért szavatosság!

WEISZ ARMIN

Cégvezető:

KOHN NATHAN

ZSARNÓCZA.

Modern lakberendezések

— készítője. —

Megbízható bevásárlási forrás.

Levélbeni megkeresésre mintákkal
személyesen teszem tiszteletemet.

WEISZ SIMON

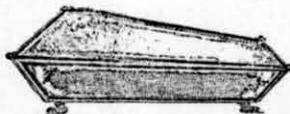
NÓRINBERGI- ES ROVIDÁKY NAGYKERESKEDÉSE

LÉVA, PETŐFI-UTCA.

Dús választéku raktárt tart

fa érc koporsókból
koszorúk és az

összes temetkezési cikkekből.

Riessner-Kályhák,

a világ legjobb és használatban legtakaré-
kosabb folytonegői Egészségi szempontból
a legideálisabb rendszer.

Egyszeri betüzeléssel egész télen ég,
mákkal a sok fáradsággal és költséggel járó
mindennapi betüzelés megtakarítatik. Lá-
tható tűz eredeti biztonsági szabályozó.

Gázömlés vagy robbanás teljesen ki-
zárvá, ellenben mindig egyenletes és egész-
séges melegség, különösen a szoba alsó
légrétegeiben is

Egyedüli elarusítás, nagy választék és raktár!

Róth K.

vaskereskedése, Léva Fő-tér.

Szén

Koks, Briket, Antracit
szükségletét

a pontos szállítás érdekében későbbi
határidőkre már most feladni kérem

Radnay Károly

Budapest, Nagymező-utca 43. sz. I emelet
Telefon 164. 75—26. 26—27. Sürgőncim: Antracit, Bud ap

KACHELMANN és TÁRSAI

SÖR- és MALÁTAGYÁR

Távíratcím:
SÖRGYÁR VIHNYEPESZERÉNY

VIHNYE,
(BARS-MEGYE.)

Interurbán-telefon:
VIHNYEPESZERÉNY 7. SZ.

Ajánljuk kitűnő minőségű és
„**A C Z É L S Ö R**“

név alatt forgalomba hozott gyártmányunkat.

Megrendelhető: $\frac{1}{8}$, $\frac{1}{4}$ és $\frac{1}{2}$ Hl. hordókban
és 0,5, 0,7 L. palaczkokban

Léván és vidékén egyedüli elárusító:

Weil Jakob

Léva, Mártonffy-utca 9. szám.

☛ Pártoljuk a megyei ipart! ☛

Üzletáthelyezés!

Van szerencsém a n. é. közönség
szíves tudomására adni, hogy

óra és ékszer

üzletemet az Engel-féle házból a Városi szálloda épületébe helyeztem át.

Üzletemben raktáron tartom a legdivatosabb és a legegyszerűbb óra és ékszer árukat, úgymint valódi **briliáns ékszereket, amuletteket, gyűrűket, fülbevalókat, arany lóncokot és karkötőket**, nagy raktár valódi és china ezüst disztárgyakban és evőeszközökben.

Azonkívül raktáron tartok arany, ezüst, acél és nickel zsebórákat, továbbá palinander, mahagoni, diófa és fényes polirozott inga órákat harang ütéssel. — Omega órák nagy választékban. Mindennemű óra és ékszer javítások saját műhelyemben készülnek és jutányosan számítatnak.

A nagyérdemű közönség további pártfogását kérve, mély tisztelettel

STEINER SÁNDOR

órák és ékszerész.

Kézimunka! Előnyomda!

Megérkeztek

már az őszi ujdonságok!

Angol costumkelmék blousszövetek, gyapjuflanellók szövött és flanellbarchetok.

Legujabb ruhadiszek, úri nyakkendők, sapkák, keztyűk, harisnyák, stb. legolcsóbb beszerzési forrása.

SZILÁRD JÓZSEF

női- és uridivatáruháza

Léva, Calvin-palota.

Jutányos árak!

Figyelmes kiszolgálás!

KUGLER

dessert-sütemények, legjobb kiv. finomtorták, teasütemény és sandwich-különlegességek frissen, nagy választékban

czukrászdájában
Bartos Henrik Léva, Mártonffy-u. 2

készülnek. Bel és külföldi cukorkakülönlegességek gazdag választékban. — Parfait-készítményeim elsőrendűek

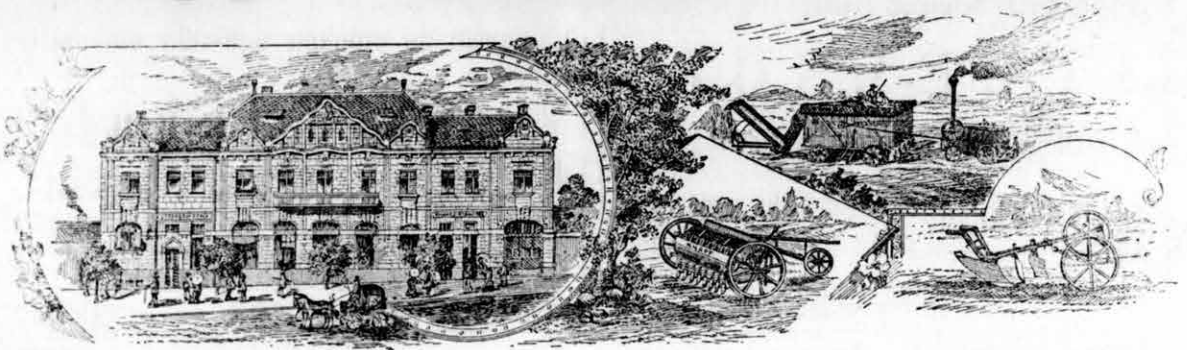
Házhoz szállítandó megrendelések pontos kivitelére nagy súly lesz fektetve. Naponta szetküldés a vidékre is.

Állandóan friss hab tejszín kapható.

Mezőgazdasági- és varrógépek legnagyobb raktára:

Knapp Dávidnál Léván.

Telefon szám 33.

Hoffner és Schrantz
Mayfarth Ph. és Tsn.
Mc. Cormick

gépeinek vezérképviselete.

Ganz-féle motórok
állandóan üzemben
láthatók

Műkölapos jégszekrények. Világhírű láncoskutak.

Községi és kerti fecskendők.

Egy okos fej

elsajátítja azon vívmányokat melyekkel a tápszerkémia a háziasszony megajándékozta.

Dr. Oetker sütőpora a 12 f. élesztő pótlásul szolgál, mellyel kuglófokat, linzi és más egyéb tortákat, valamint mindenféle süteményeket és tésztákat lazábbakká, nagyobbakká, jobb ízűvé és könnyebben emészthetővé tesz.

Dr. Oetker pudíngpora a 12 f. tejjel főzve, gyermekeknek és felnőtteknek csontot kédző, nagyszerű és olcsó utóeledelt nyújt.

Dr. Oetker vaníliaeszkra a 12 f. csokoládé, tea, pudíng, tej, mártás és creme vaníliazására szolgál és teljesen pótolja a drága vanília-csövet. Egy csomag ta talma 2-3 jó vanília-csőnek felel meg.

Kimerítő használati utasítás minden csomagon. Kapható minden élelmiszer üzletben, valamint drogériában. Vények ingyen.

Dr. OETKER Baden - Wien.

Erdélyi-féle
MALOM

Alsóváradon eladó.

Értekezni lehet

Wilcsek Salamon kereskedésében Léván.

Interurban telefon szám 12.

Tüzifa porosz kőszén és pír-
szén megrendelést elfogad
és házhoz szállít.

BRAUN JOZSEF ES FIA

(Honvéd-utca, Wertheimer-ház).

Házasulandók figyelmébe!

A legmodernebb lakberendezések, melyek saját műhelyemben készülnek, nagy választékban és szolid árak mellett kaphatók

STEINER JÓZSEF

butor kereskedő, kárpitos és asztalosnál.

Léván, Bási-utca 1. Wertheimer-féle ház.